

навчальних закладів. Вінниця: ДОВ «Вінниця».
3. Щербак, О. І. (2018). *Педагог професійного навчання*. Київ: Юрінком Інтер.

Шевчук Кристина, Тирон Оксана

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Україна)

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЧЕРЕЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У даній статті зазначені різні підходи щодо визначення поняття «гра», «ігрова технологія». В статті висвітлено основні напрями роботи з іграми, важливість запровадження ігрових технологій в освітньому процесі.

***Ключові поняття:** гра, ігрова діяльність, технології, освітні технології, ігрові технології.*

Сучасність щоденно вимагає від педагогів нових підходів до змісту навчання. Одним з основних завдань загальноосвітньої школи є виховання школяра як життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях. Тому на сучасному етапі освіти постає питання, як покращити засвоєння знань, яким чином побудувати навчання, щоб найповніше задовольнити потреби кожного учня і досягнути поставленої мети. Звичайно, досягти цілі використанням лише традиційних методів, форм та засобів неможливо. Вирішенню цієї проблеми значною мірою сприяє впровадження у навчально-виховний процес активних методів та інноваційних технологій навчання. Однією з таких технологій є ігрова технологія.

З точки зору вдосконалення змісту освіти, підвищення пізнавальної самостійності, гра є потужним засобом всебічного розвитку особистості дитини, джерелом засвоєння різних знань і умінь. Значущість і актуальність даної проблеми підтверджується неослабною увагою до неї з боку сучасних педагогів, психологів, методистів, вчителів-практиків. Основи теорії ігрової діяльності розроблялися такими видатними психологами, як Л. Виготський, А. Леонтьєв, С. Рубінштейн, Д. Ельконін, К. Ушинський, А. Макаренко та ін. Дослідники В. Коваленко, В. Кукушин, Б. Нікітін, І. Підласий відносять ігрову діяльність до педагогічних технологій. В. Кукушин стверджує, що ігрові технології – це велика група методів і прийомів у формі різних

педагогічних ігор. Л. Буракова визначає ігрові технології як сукупність педагогічних ігор, підпорядкованих визначеній меті, які гарантують повний позитивний результат. Аналіз загального стану проблеми показує, що педагогами, психологами, методистами проведена значна робота в рішенні ряду найважливіших теоретичних і практичних питань, пов'язаних з використанням гри в навчанні та вихованні.

Гра – вид діяльності в умовах ситуацій, спрямованих на відтворення і засвоєння суспільного досвіду, у якому складається й удосконалюється самоврядування поведінням. Ігрова діяльність виконує наступні функції: розважальну, комунікативну, самореалізацій, ігротерапевтичну, діагностичну, корекції, міжнаціональної комунікації, соціалізації [3].

Як зазначає О. Булигіна, гра розвиває психологічну гнучкість, розкутість, комунікабельність, емоційно-вольовий вплив. Дитина має в грі право на помилку. Вона ж є засобом розвитку дитячої уяви, розвиває пізнавальні здібності, емоційний бік особистості, збагачує словниковий запас» [1].

Поняття «гра» й «ігрова технологія» суттєво відрізняються. Поняття «ігрова технологія» складається з двох складників: гра і технологія. Більшість дослідників (С. Гончаренко, М. Кларін, І. Ленер, П. Сікорський та ін.) розглядають технологію як набір дій, що оновлюють професійну діяльність педагога та студентів і гарантують кінцевий результат. Виходячи із цього, ігрова технологія – це спеціально вибудована система чітких ефективних дій (ігор), спрямованих на формування, розвиток, розширення, узагальнення знань у процесі навчання [2].

У сучасній школі ігрова діяльність використовується в наступних випадках: 1) як самостійні технології для засвоєння поняття, теми навчального предмета; 2) як елемент технології; 3) як урок або його частина; (уведення, закріплення, пояснення, вправи і т.д.); 4) як технології позакласної роботи [3].

Правильно підібрані і добре організовані ігри, логічні задачі, вправи для розвитку уяви, пам'яті, уваги сприяють різнобічному, гармонійному розвитку школярів, допомагають виробити необхідні в житті і навчанні корисні навички і якості. Основні напрямки роботи під час проведення ігор такі: 1) розвиток образного мислення; 2) тренування логічного мислення; 3) розвиток сенсорних здібностей; 4) тренування пам'яті; 5) розвиток уваги; 6) розвиток уяви і творчих

здібностей [4].

Визначення місця і роль ігрової технології в освітньому процесі залежить і від розуміння педагогом класифікації педагогічних ігор та доцільності їх проведення. Кожен дослідник пропонує свою класифікацію відмінну від інших. Але незважаючи на відмінності, усіма авторами виділяються такі види ігор, як фронтальні, індивідуальні, групові, імітаційні, операційні, рольові, сюжетні, ігри-змагання [2].

В даний час багато вчителів початкової школи розуміють важливість застосування ігрових технологій в процесі навчання молодших школярів.

Порівняння ігрової діяльності і традиційної навчальної показує, що в ігровій діяльності йде розвиток дитини, використовуються її всі вміння та навички. Якщо ж навчальною діяльністю керує педагог, то дитина використовує не всі свої вміння і навички, а тільки ті, які потрібні для виконання будь-якого поставленого завдання.

Таким чином, використання ігрових технологій робить принципово іншим навчально-виховний процес. В ході гри навчальні та виховні завдання виступають перед дітьми у прихованому вигляді. Навчання проходить як би ненавмисно. У цій ненавмисності й криється глибокий сенс гри як засобу активізації пізнавальної діяльності, так як діяльність дітей глибоко мотивована.

Література:

1. Булигіна, О. (2009). Ігрові технології: шляхи забезпечення умов для інтелектуального, соціального, морального розвитку молодших школярів. *Початкове навчання та виховання*. 19–21, 2–14.
2. Огієнко, О. І. (ред) (2015). *Інноваційні педагогічні технології*: посібник. К.
3. Дубяга, С.М. (2015). *Педагогічні технології в початковій школі*: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів на пряму підготовки «Початкова освіта». Мелітополь: Вид-во МДПУ ім. Б. Хмельницького.
4. Федорчук, В.В. (2014). *Педагогічні технології в початковій школі*: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г.